

Tid til haven

Havetips uge 32

Af: Marianne Bachmann Andersen

Høst haven, men hvilke grøntsager skal blanches inden de fryses ned?

Der er med sikkerhed ingen af køkkenhavens afgrøder, der er tørkeramte efter den seneste periode med masser af nedbør. Tværtimod kan man opleve, at flere af grøntsagerne har fået for meget vand og er begyndt at rådne!

Det kan man gøre noget ved.

Først og fremmest skal der høstes løs af alle de grøntsager, som er fuldt udvokset. Det gælder især bønner, squash og ærter. I kålafdelingen gælder det både broccoli og blomkål, som hurtigt springer i blomst, hvis de fuldt udvoksede kålhoveder ikke skæres af. HUSK at fjerne alle plantedele, der er angrebet af skimmel – man kan sagtens fjerne blade og skud fra bønnebusken eller squashplanten.

Det kan være en udfordring at nå at spise det hele. Meget kan sagtens holde sig et par dage i køleskabet, men snart er det jo også fyldt op. Hvad skal man så gøre af de lækre og sunde sager fra køkkenhaven?

Du kan jo sørge for, at naboen får en kurvfuld – måske som tak for vandingsvagten i sommerferien eller bare for at være venlig. Skal du til middag hos vennerne, er det også oplagt at bringe en kurv og buket fra egen have.

Du kan også gå i gang med at sylte mange af grøntsagerne og hælde lage over dem i glas. Ellers er der næsten kun fryseren tilbage som sidste udvej. Hvordan er det nu med nedfrysning af grøntsager – skal de blanches?

Det er nødvendigt at blanchere porrer, ærter, spinat og broccoli inden de fryses ned. Ved blancheringen bevares et større antal af enzymer, vitaminer og mineraler. Bønner og majs kan sagtens fryses direkte.

p.s. en blanchering er et kort opkog af grøntsagerne efterfulgt af koldt vand og derefter afdrypning

En ny plantesæson er på vej

Sommeren har været god for de fleste af havens planter. Ingen hedebølger til at stresser, og godt med nedbør, så der ikke har manglet noget. Jorden er både fugtig og lun, så faktisk er tidspunktet lige nu optimalt at plante i. Endnu er det sensommer, men efteråret lurer lige om hjørnet, og er det tidspunkt på året, hvor langt de fleste planter når at vokse fast og danne et nyt rodnet inden vinteren. Efteråret er sjældent ramt af tørre perioder, så du sparer også på vandinger, når planterne sættes i jorden på denne årstid.

HVAD KAN MAN PLANTE?

Stort set alle de planter, som du kan skaffe i potter. Barrodsplanter er det endnu ikke sæson for, men prydbuske, prydtræer, frugtbuske, frugttræer, roser, stauder, sommerblomster, prydgræsser, bregner, klatreplanter og bunddækkende planter.

Går du med planer om at renovere græsplænen eller blot anlægge en ny én, så er det også et ret godt tidspunkt at gøre det på.

DET ER GANSKE NEMT

Planter fra potter er nemme at plante. De har et fuldt udviklet rodnet og vokser derfor ret hurtigt til på deres blivende voksested. Følger du nedenstående retningslinjer, er der stor sandsynlighed for, at dit plantearbejde lykkes til stor haveglæde.

- √ Sæt hele potten i en spand med vand til den er vandmættet (ca. 15 min.)
- √ Fjern plastpotten
- √ Grav et hul, der er 1½ gang større end potteklumpen og løsn jorden i bunden
- √ Bland den opgravede jord med god kompost (kan udelades)
- √ Placér planten, så den maksimalt plantes 3 cm under jorden overflade (roser skal plantes væsentligt dybere)
- √ Fyld dem kompostblandede jord godt ned omkring hele potteklumpen og pres jorden let til
- √ Vand med en hel kande vand, så jorden slutter godt til omkring rodklumpen
- √ Vand i tørre perioder

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

Tjek blommetræerne for nye modne frugter – de tidlige sorter er klar til at blive spist nu!

Høsttid for tomater, auberginer, peberfrugter og chili. Hænger frugterne for længe, risikerer du, at de sprækker og rådner

Pluk flittigt af georginerne – så dannes der hurtigt nye skud med masser af blomster hele efteråret

Skolestarten er gået! Pift madpakkerne op med grønt drys, solmodne tomater, agurker og peberfrugter. Måske er der stadig ærter tilbage på planterne, og snart er de første majscolber modne

Hækklipping – endnu engang? De tidligt klippede hække er vokset flittigt til henover sommeren, så hvis du vil gå efteråret i møde med en fin hæk – så skal du starte forfra igen. Er du træt af at klippe hæk, så overvej at etablere en uklippet hæk. Spørg din gartner om råd

Ærteblomsterne kan sagtens blive ved med at danne nye blomster – men det kræver at du klipper de afblomstrede hoveder af og plukker flittigt af de fantastisk duftende blomster

Regnvåde græsplæner med langt græs kan være noget af en udfordring, og er du først kommet bagud, så skal der ofte både opsamling og dobbeltklipping til for at få plænen "tilbage" igen. Klip højt den første runde, og klip så igen. Står plænen under vand, skal du vente med at klippe

Squash kan de fleste få til at vokse, og det er imponerende at se, hvor mange man kan høste. Sidder der store squash på planten, hindrer det den i at danne nye frugter, så du skal fjerne alle overgroede squash hurtigst muligt

Har du endnu ikke spist alle kartoflerne i haven, og er toppen helt visnet ned (skyldes kartoffelskimmel), så er det en god idé at få gravet resten af knoldene op, så de ikke smittes af skimlen. Opbevar knoldene i mørke, så de ikke bliver grønne (og giftige)

Pift sommerkrukkerne op med friske krydderurter, friske sommerblomster eller et par store flotte stauder eller prydgræsser